

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 3To/81/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2618010795
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 06. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Stanislavská
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2019:2618010795.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Stanislavskej a sudcov JUDr. Janky Klčovej a JUDr. Jozefa Piknu, v trestnej veci proti I. R., pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. d) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b) Trestného zákona o odvolaní prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Senica zo dňa 25. marca 2019, č. k. 1T/179/2018-278 na verejnom zasadnutí konanom dňa 6. júna 2019 v Trnave, takto

rozhodol:

Podľa § 321 odsek 1 písm. e), odsek 2 Trestného poriadku zrušuje napadnutý rozsudok vo výroku o treste a spôsobe jeho výkonu.

Podľa § 322 odsek 3 Trestného poriadku odsudzuje obžalovaného I. R., nar. XX.X.XXXX v O., podľa § 208 ods. 3 Trestného zákona s použitím § 36 písm. l) Trestného zákona, § 38 ods. 2, ods. 3 a § 42 ods. 1 s použitím § 41 ods. 2 Trestného zákona na súhrnný trest odňatia slobody v trvaní 7 (sedem) rokov.

Podľa § 48 odsek 2 písm. a) Trestného zákona sa na výkon trestu odňatia slobody zaraďuje do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 42 odsek 2 Trestného zákona sa zároveň zrušuje výrok o treste v trestnom rozkaze Okresného súdu Senica sp. zn. 0T/28/2018 zo dňa 08.06.2018, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 08.06.2018 ohľadom obž. I. R., nar. XX.XX.XXXX ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Senica, sp. zn. 1T/179/2018 bol obžalovaný uznaný za vinného zo zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. d) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b) Trestného zákona na tom skutkovom základe, že

od presne nezisteného času roku 2012 do dňa 23.06.2018 na rôznych miestach v Q., v W., kde sa zdržoval a mal pobyť, svoju družku U. W. a ich syna mal. F. S., nar. XX.XX.XXXX, s ktorými žil v spoločnej domácnosti opakovane ponižoval, vulgárne im nadával, vyhrážal sa im zabitím, vyhodnením z balkóna, postriešaním pištoľou, ktorú si kúpi, agresívne a pohrdavo sa k nim správal, vyvolával v nich strach a stres, mal. F. S. chytil raz pod krkom, U. W. v období po narodení syna kopol do nôh neskôr ju tiež zbil, nadával jej, že je tlstá krava, vyhrážal sa jej, že prepichne jej nafukovací matrac na ktorom spávala a že len leží, pričom takéto správanie obžalovaného vyvrcholilo do konania dňa 23.6.2018, kedy v čase o 13.00 h na adrese trvalého bydliska v W., W. č. XXXX/X na 2. poschodí, v byte číslo XX, ako prišiel obžalovaný pod vplyvom alkoholu domov, prešiel za synom mal. F. S. do obývacej časti bytu a bezdôvodne začal po ňom vykrikovať, aby mu prepol televízor, že si chce pozrieť rozprávku, kedy mu mal. F. S. povedal, že mu televízor neprepne, po čom sa mu obžalovaný vyhrážal, že ho vyhodí aj s

televízorom z okna a že nech si nemyslí, že keď je vyšportovaný, chodí na workout a robí sa chlapom, tak ho aj tak raz zabije, na čo mu povedala U. W., aby s tým prestal, že syn mu nič neurobil, potom išiel obžalovaný smerom za U. W., ktorá v tom čase sedela a jedla v kuchyni uvedeného bytu a povedal jej: „Ty kurvo, nejedz tak inteligentne, lebo ti to pichnem do chrápa a ešte Ti aj papuľu rozbijem“ a následne obžalovaný odišiel na balkón, kde za ním uzamkla U. W. dvere a zavolala políciu, pričom dlhodobé správanie obžalovaného I. R. spôsobilo u U. W., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom W., W. XXXX/X následky a zmeny v psychike, čo sa u nej prejavilo oslabenými kognitívnymi schopnosťami, vplyvom dlhodobého prežívaného stresu, strachu, úzkosti až depresie bola dlhodobou liečená psychiatricky a od 14.03.2014 je invalidná podľa § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení, má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou a u mal. F. S., nar. XX.XX.XXXX sa následky a zmeny v psychike následkom prežitého skutku prejavili oslabenými kognitívnymi schopnosťami, prežíva strach a napätia, často má zvýšené neurotické napätie a pocity menejcennosti spoločne so sklonom k disforickým náladám s labilitou nálad a k depresívnym prežívaniam.

Za tento trestný čin prvostupňový súd obžalovanému uložil podľa § 208 ods. 3 Trestného zákona s použitím § 36 písm. l), n) Trestného zákona, § 37 písm. m) Trestného zákona, § 38 ods. 3 Trestného zákona, § 42 ods. 1 Trestného zákona s poukazom na § 41 ods. 2 Trestného zákona a § 39 ods. 4 Trestného zákona per analogiam súhrnný trest odňatia slobody v trvaní štyri roky a osem mesiacov na výkon ktorého ho zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Súd zároveň podľa § 42 ods. 2 Trestného zákona zrušil výrok o treste v trestnom rozkaze Okresného súdu Senica sp. zn. OT/28/2018 zo dňa 08.06.2018, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 08.06.2018 ohľadom obžalovaného I. R., nar. XX.XX.XXXX ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad. Podľa § 73 ods. 2 písm. c), písm. d) Trestného zákona súd obžalovanému uložil i ochranné protialkoholické liečenie, ktoré podľa § 74 ods. 1 Trestného zákona vykoná ambulantnou formou.

Okresný súd rozsudok odôvodnil v rozsahu č. I. 279-283 spisu.

Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, že obžalovaný na hlavnom pojednávaní v zmysle § 257 Trestného poriadku vyhlásil, že je vinný zo spáchania skutku a zároveň svoje konanie oľutoval. Prokurátor na hlavnom pojednávaní navrhol prijať jeho vyhlásenie o vine. Po takomto zistení prvostupňový súd vyhlásenie obžalovaného o uznaní viny zo spáchania skutku uvedeného v obžalobe podľa § 257 ods. 7, ods. 8 Trestného poriadku prijal, nakoľko na podklade výsledkov dokazovania vykonaného v prípravnom konaní nemal žiadne pochybnosti o vine obžalovaného s tým, že dokazovanie na hlavnom pojednávaní sa vykoná k výroku o treste.

K výroku o treste prvostupňový súd uviedol, že zo správy mesta W. bolo zistené, že tento je prihlásený v meste k trvalému pobytu, Mestskou políciou v Senici bol riešený dňa 29.05.2017 pre porušenie § 49 ods. 1 písm. d) zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch (dohovor), dňa 11.06.2018 pre porušenie všeobecne záväzného nariadenia mesta Senica č. 54 o obmedzeniach a zákazoch pri predávaní, podávaní a požívaní alkoholických nápojov (dohovor) a dňa 24.05.2018 pre porušenie § 49 ods. 1 písm. d) zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch (dohovor). Podľa správy Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Senica, obžalovaný bol v evidencii uchádzačov o zamestnanie na ich úrade od 08.01.2016 do 08.05.2016, kedy bol vyradený pre nedostavenie sa na úrad v stanovenom termíne a ďalej od 09.06.2017 do 03.07.2017, kedy bol vyradený z dôvodu vzniku pracovného pomeru. V uvedenom období nebol sociálne odkázanou osobou a nebol ani riešený dávkou v hmotnej núdzi. Vo výpise z ústrednej evidencie priestupkov Ministerstva vnútra SR má tri záznamy o spáchaní priestupku, v dvoch prípadoch bol prejednávaný pre priestupok proti verejnému poriadku a v jednom prípade pre priestupok proti občianskemu spolunažívaniu. V odpise z registra trestov má celkom štyri záznamy o odsúdení, z toho v prvých troch prípadoch sa na neho hľadí akoby nebol odsúdený. Naposledy bol odsúdený Okresným súdom Senica v konaní sp. zn. OT/28/2018, ktorý spis bol na hlavnom pojednávaní súdom oboznámený a z ktorého bolo zistené, že v predmetnom konaní bol obžalovaný I. R. trestným rozkazom zo dňa 08.06.2018 uznaný za vinného z prečinu marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. h) Trestného zákona, ktorého sa dopustil dňa 06.06.2018 nerešpektovaním vykázaní z obydlia, za čo bol odsúdený na trest odňatia slobody v trvaní dva mesiace, výkon ktorého mu bol podmienene odložený na skúšobnú dobu v trvaní jeden rok. Trestný rozkaz nadobudol právoplatnosť dňa 08.06.2018.

Pri úvahách o druhu trestu a jeho výmere podľa § 34 ods. 1 Trestného zákona súd prihliadol na pomer poľahčujúcich a priťažujúcich okolností, keď zistil existenciu dvoch poľahčujúcich okolností a to, že sa obžalovaný k spáchaniu trestného činu priznal a úprimne ho oľutoval (§ 36 písm. l/ Trestného zákona) a že napomáhal pri objasňovaní trestnej činnosti príslušným orgánom (§ 36 písm. n/ Trestného zákona). Zároveň zistil jednu priťažujúcu okolnosť a to, že obžalovaný už bol za trestný čin odsúdený (§ 37 písm. m/ Trestného zákona). Ďalej okresný súd uviedol, že obžalovaný na hlavnom pojednávaní úprimne svoj skutok oľutoval, nielen pri svojom výsluchu, ale i vo svojej záverečnej reči, prejavil teda účinnú ľútosť a snahu po náprave, mal záujem aj o konanie o dohode o vine a treste, bol toho názoru, že v prípade obžalovaného bude na jeho prevýchovu postačovať i trest kratšieho trvania, teda znížený pod dolnú hranicu zákonom ustanovenej trestnej sadzby, nakoľko uloženie trestu obžalovanému v trestnej sadzbe sedem až pätnásť rokov, ktorú trestnú sadzbu Trestný zákon ustanovuje pre zločin podľa § 208 ods. 3 Trestného zákona, by bolo v jeho prípade neprimerane prísne. Okresný súd poukázal na stanovisko trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu SR z 27. júna 2017 sp. zn. Tpj 55/2016, podľa ktorého, ak možno páchatelovi trestného činu pri uzavretí o schválení dohody o vine a treste mimoriadne znížiť trest podľa § 39 ods. 2 písm. d/, ods. 4 Trestného zákona, teda v situácií vopred dohodnutého trestu, možno (teda nie obligatórne) naposledy označené ustanovenie per analogiam a pri použití argumentu a *minor ad maior* (od menšieho k väčšiemu) použiť aj v prípade uznania viny podľa § 257 ods. 1 písm. b/, c/ Trestného poriadku (po prijatí takého vyhlásenia súdom), keďže páchatel (procesne ako obžalovaný) neodvolateľne prijal všetky právne účinky uznania viny (dokonca) bez toho, aby bolo akýmkoľvek spôsobom predznamenané rozhodnutie súdu o druhu a výške uloženého trestu. Podľa citovaného stanoviska je potom namieste, aby súd po prijatí vyhlásenia obžalovaného o vine (rovnako právne rovnocenného vyhlásenia o nepopretí spáchania činu) mal možnosť (nie povinnosť) pristúpiť na báze analógie k mimoriadnemu zníženiu trestu za rovnakých podmienok, ako pri schválení dohody o vine a treste. Dokonca, keďže ide o uznanie viny bez garancie alebo predpokladu určitého (pre obžalovaného priaznivého) rozhodnutia o treste, možnosť mimoriadne znížiť trest je tu ešte dôvodnejšia (preto sa tretia právna veta zmieňuje o medzere v zákone). Ide o procesnú logiku vzdania sa práva na (kompletné) súdne konanie, v rámci ktorej je vhodné a vecne správne umožniť mimoriadne zmiernenie trestu. Podľa názoru okresného súdu, trest uložený podľa § 39 ods. 4 Trestného zákona per analogiam, v trvaní štyri roky a osem mesiacov splní svoj účel z hľadiska generálnej prevencie, represívnej úlohy trestu aj individuálnej prevencie. Mimoriadne zníženie trestu nie je zrejme neprimerané a v danom prípade spravodlivé (analogicky predpoklady schválenia dohody o vine a treste). Trest bol ukladaný ako súhrnný v zmysle ustanovenia § 42 ods. 1 Trestného zákona preto súd podľa § 42 ods. 2 Trestného zákona zrušil výrok o treste v trestnom rozkaze Okresného súdu Senica sp. zn. 0T/28/2018 zo dňa 08.06.2018, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 08.06.2018 ohľadom obžalovaného I. R., ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad. Na výkon trestu odňatia slobody bol obžalovaný zaradený v súlade s § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, nakoľko v posledných desiatich rokoch nebol vo výkone trestu odňatia slobody za úmyselný trestný čin.

Keďže obžalovaný je závislý od alkoholu a i teraz posudzovanej trestnej činnosti sa dopustil v súvislosti s užívaním alkoholických nápojov a jednalo sa o trestný čin násilnej povahy voči blízkej osobe, pričom možno dôvodne predpokladať, že obžalovaný bude v násilnom konaní v prípade požívania alkoholu pokračovať, uložil mu súd podľa § 73 ods. 2 písm. c), písm. d) Trestného zákona v súlade s návrhom znalkyne z odvetvia psychiatrie i ochranné protialkoholické liečenie ambulantnou formou.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie prokurátor čo do výroku o treste v neprospech obžalovaného (č. l. 275), ktoré odôvodnil na č. l. 285 pisu.

V písomne odôvodnenom odvolaní prokurátor uviedol, že uložený trest považuje vzhľadom k osobe obžalovaného, ktorý už bol trestaný a primárne kvôli následkom dlhotrvajúcej trestnej činnosti na družke a synovi obžalovaného, za mierny a v rozpore s ustanovením § 34 ods. 1, ods. 4 Trestného zákona, v zmysle ktorých má byť zohľadnený spôsob spáchania činu a jeho následok. Poukázal na dobu, počas ktorej dochádzalo k páchaniu trestnej činnosti, kedy sa jednalo o takmer šesť rokov, ako aj na spôsobený závažný následok, kedy poškodená musela vyhľadať lekársku pomoc, bola dlhodobo a aj v súčasnosti je liečená psychiatricky a od 14.03.2014 je v dôsledku konania obžalovaného invalidnou podľa § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov s poklesom schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o 40 % v porovnaní so zdravou osobou. Trestná

činnosť bola páchaná aj voči maloletému, u ktorého podľa znaleckého posudku došlo v dôsledku konania obžalovaného k narušeniu vývinu jeho osobnosti, rovnako boli zistené následky a zmeny v psychike v dôsledku prežitého skutku, čo sa prejavuje slabými kognitívnymi schopnosťami, prežívaním strachu a napätia. Poškodený má často zvýšené neurotické napätie a pocit menejcennosti, spoločne so sklonom k disforickým náladám, s labilitou nálad a depresívnym prežívaním, problémy s koncentráciou a s rozhodovaním, so sklonom k ruminácii o svojich zlyhaniach, prechováva negatívnu náladu a smutné depresívne pocity, prežíva pocit viny. Nemá dostatočné sociálne zručnosti a zvýšenú náchylnosť na stres. Ľahko sa vystraší, je ostýchavý, hanblivý, jeho sebaúcta je nízka, očakáva svoje zlyhania, ľahko sa vzdáva. Vzhľadom na vyššie popísaný závažný následok spáchaného činu na poškodených, nie je podľa názoru prokurátora na mieste použitie ustanovenia § 39 ods. 4 Trestného zákona aj vzhľadom na to, že odsúdený v páchaní trestnej činnosti pokračoval aj po právoplatnom odsúdení za iný trestný čin, ktorého sa tiež dopustil voči svojim blízkym. Vzhľadom na uvedené žiadal, aby odvolací súd výrok o treste zrušil a sám uložil obžalovanému prísnejší trest.

Podľa § 317 ods. 1 Trestného poriadku ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 (podané oneskorene, osobou neoprávnenou alebo osobou, ktorá sa odvolania výslovne vzdala alebo znovu podala odvolanie, ktoré v tej istej veci už predtým výslovne vzala späť alebo bolo podané proti výroku, proti ktorému nie je prípustné) alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3 (súd rozhodol v nezákonnom zložení, obžalovaný nemal obhajcu, hoci išlo o prípad povinnej obhajoby, alebo hlavné pojednávanie bolo vykonané v neprítomnosti obžalovaného, hoci na to neboli splnené zákonné podmienky), preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1.

Krajský súd v Trnave, ako odvolací súd postupom uvedeným v ustanovení § 317 ods. 1 Trestného poriadku zistil, že odvolanie proti rozsudku okresného súdu podala procesná strana na to oprávnená a to proti výrokom proti ktorým odvolanie podať mohla, pričom tak urobila v lehote stanovenej zákonom. Obžalovaný urobil vyhlásenie o vine podľa § 257 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku <.pričom z obsahu spisu krajský súd nezistil žiadne skutočnosti, ktoré by spochybňovali správnosť skutkových záverov. Vychádzajúc z tejto situácie, odvolací súd preskúmaval len výrok o treste a po takomto preskúmaní dospel k záveru, že odvolanie prokurátora je dôvodné, nakoľko súd prvého stupňa pri ukladaní trestu dostatočne neprihliadol na všetky zásady významné pre ukládanie trestov a na účel trestu tak, ako vyplývajú z ustanovení § 34, § 36, § 37, § 38 Trestného zákona.

Z obsahu spisového materiálu odvolací súd zistil :

- prokurátor okresnej prokuratúry podala dňa 02.11.2018 pod č. Pv 380/18/2205-37 obžalobu na I. R. pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. d) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b) Trestného zákona,
- okresný súd vykonal na hlavnom pojednávaní dokazovanie čítaním výpisu z registra trestov a z registra priestupkov, správy o povesti, oboznámením s pripojeným spisom Okresného súdu Senica, sp. zn. OT/28/2018,
- z výpisu z Centrálnej evidencie priestupkov vyplynulo, že obžalovaný má tri záznamy o spáchaní priestupku, v dvoch prípadoch bol prejednávaný pre priestupok proti verejnemu poriadku a v jednom prípade pre priestupok proti občianskemu spolunažívaniu, za čo mu bola vo všetkých prípadoch uložená pokuta vo výške 30 eur,
- z registra trestov súd zistil u obžalovaného 4 záznamy, pričom v troch prípadoch sa na páchatel'a hľadí akoby nebol odsúdený a posledné odsúdenie je trestným rozkazom Okresného súdu Senica, sp. zn. OT/28/2018,
- zo záverov znaleckého posudku PhDr. Eleny Fortis vyplynulo, že psychické utrpenie o poškodených sa vyznačovalo pocitmi úzkosti, strachom o svoj život, u poškodenej U. W. aj strachom o život syna, neurózou, bola u nej diagnostikovaná úzkostno-depresívna porucha, neurotická stresová porucha, depresia stredne ťažkého stupňa, emočne labilná porucha. Maloletý prežíval strach, úzkosť, stres, vyhrážky otca bral vážne, u oboch poškodených boli zistené následky a zmeny v psychike následkom prežitého skutku

Odvolačný súd ustálil, že prvostupňový súd správne postupoval v konaní, ktorým dokazoval skutočnosť potrebnú pre ukladanie sankcie, správne prihliadal ku všetkým skutočnostiam dôležitým pre určenie druhu a výmery trestu, avšak tieto podľa názoru krajského súdu nedostatočne vyhodnotil, v dôsledku čoho obžalovanému uložil neprímerane mierny trest.

Okresný súd pochybil aj pri aplikácii poľahčujúcej okolnosti § 36 písm. n) Trestného zákona a priťažujúcej okolnosti podľa § 37 písm. m) Trestného zákona, čo sa v konečnom dôsledku neprejavilo na pomere poľahčujúcich a priťažujúcich okolností, kedy (opäť) prevažovali poľahčujúce okolnosti v súlade s § 38 ods. 3 Trestného zákona, napriek tomu odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že samotné priznanie obžalovaného nemôže byť automaticky poľahčujúcou okolnosťou podľa § 36 písm. n) Trestného zákona (že napomáhal orgánom činným v trestnom konaní). Nemožnosť zohľadňovania rovnakej okolnosti duplicitne (viacnásobne), vyplýva z ustanovenia § 38 ods. 1 Trestného zákona. Priznanie sa je poľahčujúcou okolnosťou podľa § 36 písm. l) Trestného zákona. Aby bolo možné zohľadniť v prospech páchatel'a (procesne ako obvineného) aj poľahčujúcu okolnosť podľa písmena n) naposledy označeného ustanovenia, musí k samotnému priznaniu sa pristúpiť uvedenie údajov, ktoré umožňujú vytvoriť si komplexnejší obraz o okolnostiach činu, o účasti ďalších osôb na jeho spáchaní, poprípade aktívna účasť obvineného na iných dôkazných úkonoch, než je jeho výsluch (rekonštrukcia, vyšetrovací pokus, previerka výpovede na mieste činu). Taká súčinnosť musí byť poskytnutá orgánom prípravného konania, nakoľko už tie musia objasniť čin (a to aj procesným dokazovaním, vedeným v zmysle § 2 ods. 10 Trestného poriadku, nie len „operatívne“) do tej miery, aby mohla byť podaná obžaloba alebo návrh na schválenie dohody o vine a treste, čo v tomto konaní preukázané nebolo. Krajský súd je preto názoru, že v súlade so stanoviskom trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu SR zo dňa 27.6.2017 sp. zn. Tpj 55/2016, ktoré bolo publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR č. 5/2017 pod poradovým číslom 44 nebolo možné prihliadnuť na poľahčujúcu okolnosť podľa § 37 písm. n) Trestného zákona.

Obžalovanému tiež nebolo možné pripočítať priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. m) Trestného zákona, pretože v prípade odsúdení vo veciach Okresného súdu Praha, Bratislava vidiek a Malacky sa na páchatel'a hľadí, akoby nebol odsúdený, a na tieto odsúdenia nemožno prihliadnuť. Rovnako prvostupňový súd nemohol prihliadnuť na odsúdenie trestným rozkazom Okresného súdu Senica vo veci, sp. zn. OT/28/2018, nakoľko súd ukladal vo vzťahu k tomu odsúdeniu za jeho súčasného zrušenia čo do výroku o treste súhrnný trest, keďže sa jednalo o viacčinný súbeh a nebola splnená podmienka, že páchatel' už bol pred spáchaním súdeného trestného činu právoplatne odsúdený pre akýkoľvek iný trestný čin.

Súd správne neprihliadol na priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. h) Trestného zákona. Podľa súdnej praxe, ak je obžalovanému ukladaný trest odňatia slobody vo zvýšenej trestnej sadzbe podľa § 41 ods. 2 Trestného zákona nemožno okolnosť, že obžalovaný spáchal viac trestných činov hodnotiť zároveň ako priťažujúcu v zmysle § 37 písm. h) Trestného zákona, lebo by tak došlo k dvojitému pripočítaniu tej istej okolnosti v neprospech obžalovaného.

Po preskúmaní napadnutého výroku o treste odvolací súd, stotožniac sa s názorom odvolateľa, dospel k záveru, že trest odňatia slobody, ktorý bol obžalovanému uložený rozsudkom súdu prvého stupňa, nie je v súlade so zásadou proporcionálnosti trestu, keď trest je právnym následkom trestného činu, a teda musí byť úmerný k spáchanému trestnému činu.

Podľa § 34 ods. 1 Trestného zákona má trest zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatel'om tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou.

Podľa § 34 ods. 4 Trestného zákona pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, priťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatel'a, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

Prvostupňový súd sa týmito ustanoveniami pri ukladaní trestu obžalovanému dôsledne neriadil. Pri úvahách, aký druh trestu by spravodlivo zohľadňovali konanie obžalovaného, jeho zavinenie, následok, pohnútku, osobu, pomery a možnosti jeho nápravy a v neposlednom rade aj poľahčujúce a priťažujúce

okolnosti, vychádzal aj odvolací súd zo zásady, že trest je právnym následkom trestného činu, a teda musí byť úmerný k spáchanému trestnému činu (zásada proporcionálnosti trestu). Tým je určená aj jeho funkcia v tých smeroch, v ktorých má pôsobiť na ochranu spoločnosti jednak pred páchatelom trestného činu, voči ktorému sa prejavuje prvok represie (zabránenie trestnej činnosti) a prvok individuálnej prevencie (výchova k riadnemu životu - rehabilitácia) a jednak aj voči ďalším členom spoločnosti - potencionálnym páchatelom, voči ktorým sa prejavuje prvok generálnej prevencie (výchovne pôsobenie trestu na ostatných členov spoločnosti). Ochrana spoločnosti sa teda uskutočňuje dvoma prvkami, a to prvkom donútenia (represia) a prvkom výchovy (prevencia). Oba prvky sa uplatňujú zásadne súčasne v každom treste, pričom treba mať na zreteli dôležitosť vzájomného pomeru medzi trestnou represiou a prevenciou.

Trestný zákon vychádza z jednoty individuálnej a generálnej prevencie trestu, pričom obe tieto zložky sa navzájom dopĺňajú a podmieňujú. Individuálna prevencia spočíva vo vytvorení podmienok na výchovu odsúdeného k tomu, aby viedol riadny život. Generálna prevencia má zabezpečiť nielen odradenie ostatných potencionálnych páchatelov od spáchania trestných činov, ale má viesť i k utvrdeniu pocitu právnej istoty a spravodlivosti u ostatných členov spoločnosti. Disproporcja medzi jednotlivými druhmi prevencie v zásade vedie k nedostatočnému výchovnému pôsobeniu trestu tak na páchatela trestného činu, ako i na ostatných členov spoločnosti. Požiadavka primeranosti trestu a jeho individualizácia tak núti súd prihliadať na okolnosti konkrétneho prípadu, na jeho zvláštnosti, a teda bráni mechanickému postupu súdu pri rozhodovaní o treste (rozsudok Najvyššieho súdu SR z 13. mája 2014, sp. zn. 4 To 7/2013).

Treba zdôrazniť, že v prípade uznania viny podľa § 257 ods. 1 písm. b), písm. c) Trestného poriadku (po prijatí takeého vyhlásenia súdom) ide o možnosť a nie povinnosť súdu pristúpiť analogicky k mimoriadnemu zníženiu trestu za rovnakých podmienok ako je tomu pri schválení dohody o vine a treste.

Posudzovaného trestného činu, ktorý má trváci charakter, sa obžalovaný dopúšťal počas šiestich rokov, teda po dlhší čas. Pri ukladaní trestu je však nevyhnutné posudzovať aj množstvo útokov na poškodených, ich frekvenciu, intenzitu a formu z toho pohľadu, či išlo o agresiu verbálnu alebo fyzickú a v neposlednom rade aj následky protiprávneho konania obžalovaného na psychické a fyzické zdravie poškodených.

Zo znaleckých psychologických záverov (okrem iného) vyplýva, že konanie obžalovaného u oboch poškodených vyvolalo následky a zmeny na psychike, keď poškodená je v dôsledku konania obžalovaného invalidnou s poklesom schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o 40 % v porovnaní so zdravou osobou, rovnako bol narušený aj vývin maloletého, ktorý prežíval strach, napätie s depresívnym prežívaním.

Vychádzajúc z uvedených skutočností v ich súhrne je potrebné konštatovať, že trest odňatia slobody uložený obžalovanému vo výmere štyri roky a osem mesiacov by nebol primeraný a v danom prípade ani spravodlivý, keď závažnosť jeho protiprávneho konania významným spôsobom zvyšujú práve následky trestného činu.

Krajský súd z týchto dôvodov zrušil celý výrok o treste napadnutého rozsudku a sám uložil obžalovanému trest odňatia slobody vo výmere 7 rokov, teda na spodnej hranici trestnej sadzby, ktorá bola v prípade obžalovaného v rozpätí 7 až 16 rokov, pretože základná trestná sadzba 7 až 15 rokov musela byť (po znížení hornej hranice trestnej sadzby o 1/3 v dôsledku prevažujúcich poľahčujúcich okolností na 12 rokov a 4 mesiace) postupom podľa § 41 ods. 2 Trestného zákona zvýšená o jednu tretinu.

Krajský súd obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody v súlade s ustanovením § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona zaradil na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, nakoľko obžalovaný v posledných 10-tich rokoch nebol vo výkone trestu odňatia slobody pre úmyselný trestný čin.

Výrok o ochrannom opatrení, teda výrok, ktorým okresný súd obžalovanému uložil ochranné protialkoholické liečenie ambulantnou formou, nebol odvolaním dotknutý. Krajský súd konštatuje, že nezistil žiaden dôvod na jeho zmenu, pretože ochranné liečenie bolo uložené plne v súlade so zákonom.

Z vyššie uvedených dôvodov krajský súd považoval trest uložený prvostupňovým súdom za neprimeraný a preto v zmysle § 321 ods. 1 písm. e), ods. 2 Trestného poriadku zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste a spôsobe jeho výkonu a podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku rozhodol sám rozsudkom o treste a spôsobe jeho výkonu tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.